

## USNESENÍ

Nejvyšší soud rozhodl v neveřejném zasedání konaném dne 26. 7. 2023 o dovolání, které podal **nejvyšší státní zástupce v neprospěch** obviněných **1. Alana Tomáška**, nar. 27. 7. 1967 ve Vysokém Mýtě, bytem Pec pod Sněžkou 230, okres Trutnov, **2. M. B.**, nar. XY v XY, bytem XY, okres XY, **3. L. K.**, nar. XY ve XY, bytem XY, XY, okres XY, a **4. B. V.**, nar. XY ve XY, bytem XY, XY – XY, proti usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 6. 5. 2022, sp. zn. 15 To 21/2022, jako soudu odvolacího v trestní věci vedené u Krajského soudu v Hradci Králové pod sp. zn. 7 T 5/2020, takto:

Podle § 265i odst. 1 písm. e) tr. ř. se dovolání nejvyššího státního zástupce **odmítá**.

Odůvodnění:

### I. Rozhodnutí soudů nižších stupňů

1. Rozsudkem Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 16. 11. 2021, sp. zn. 7 T 5/2020, byli obvinění **Alan Tomášek, M. B., L. K. a B. V. (spolu s dalšími 5 obviněními)** podle § 226 písm. b) tr. ř. **zproštěni** obžaloby státního zástupce Krajského státního zastupitelství v Hradci Králové ze dne 10. 3. 2020, sp. zn. 2 KZV 5/2019, pro skutky popsané předtím v obžalobě a poté i ve výroku rozsudku pod body I. a II., neboť nejsou trestným činem. Dovolání se týká jen skutku popsaného pod bodem II., v němž byl obžalobou spatřován u obviněných Alana Tomáška, M. B., L. K. a B. V., jednak zvlášť závažný zločin zneužití pravomoci úřední osoby podle § 329 odst. 1 písm. a), b), odst. 3 písm. b) zákona č. 40/2009 Sb., trestního zákoníku, ve znění pozdějších předpisů (dále ve zkratce jen „tr. zákoník“), jednak pokus zvlášť závažného zločinu dotačního podvodu podle § 21 odst. 1, § 212 odst. 1, 6 písm. a) tr. zákoníku, jednak pokus zvlášť závažného zločinu poškození finančních zájmů Evropské unie podle § 260 odst. 1, 5 tr. zákoníku, a to v případě obviněných Alana Tomáška a M. B. ve formě pachatelství či spolupachatelství u všech tří uvedených trestných činů, obviněného L. K. ve formě pachatelství prvně uvedeného trestného činu a účastenství ve formě pomoci podle § 24 odst. 1 písm. c) tr. zákoníku u zbylých dvou trestných činů a obviněného B. V. u všech tří trestných činů ve formě účastenství, a sice pomoci podle § 24 odst. 1 písm. c) tr. zákoníku.

2. Skutek, který byl obžalobou pod bodem II. kladen obviněným za vinu, soud prvního stupně (v souladu s judikaturou) zcela převzal z petitu obžaloby, v níž byl popsán velmi obsáhle a značně nepřehledně (a v rozporu s uznávanými pravidly o popisu skutku). V tomto směru zcela postačí odkázat na strany 7 až 17 písemného vyhotovení rozsudku soudu prvního stupně, který strany mají k dispozici, a proto není třeba výrokovou část obsáhle reprodukovat. Lze snad jen ve

stručnosti sdělit, že skutek se týkal projektu tzv. Herní krajiny XY (interaktivních herních a naučných prvků inspirovaných krkonošskou faunou a flórou v blízkosti tzv. XY na horním konci lanové dráhy z XY), který měl být financován z dotace zčásti poskytnuté Ministerstvem pro místní rozvoj České republiky a zčásti z Evropského fondu pro regionální rozvoj (v poměru 15 : 85 %). Celková výše dotace měla činit 32,8 milionu Kč, nebyla ovšem do projednání věci v trestním řízení vyplacena.

3. Proti rozsudku soudu prvního stupně podal odvolání v neprospěch všech obviněných státní zástupce, odvolání podal také obviněný J. H. Vrchní soud v Praze obě odvolání podle § 256 tr. ř. jako nedůvodná zamítl svým usnesením ze dne 6. 5. 2022, sp. zn. 15 To 21/2022.

## **II. Dovolání nejvyššího státního zástupce**

4. Proti uvedenému usnesení odvolacího soudu podal nejvyšší státní zástupce v neprospěch obviněných **Alana Tomáška, M. B., L. K. a B. V.** dovolání, které směřoval proti té části usnesení, kterou bylo zamítnuto odvolání státního zástupce podané proti výroku rozsudku soudu prvního stupně pod bodem II. (tj. dovolání se netýkalo skutku pod bodem I.). Nejvyšší státní zástupce své dovolání opřel o dovolací důvod uvedený v § 265b odst. 1 písm. m) tr. ř. ve spojitosti s § 265b odst. 1 písm. g) a h) tr. ř., neboť napadeným usnesením bylo rozhodnuto o zamítnutí řádného opravného prostředku (odvolání) proti rozsudku uvedenému v § 265a odst. 2 písm. b) tr. ř., přestože podle názoru dovolatele v řízení mu předcházejícím rozhodná skutková zjištění, která jsou určující pro naplnění znaků skutkové podstaty trestného činu, byla ve zjevném rozporu s obsahem provedených důkazů, a rozhodnutí soudu prvního stupně spočívalo na nesprávném právním posouzení skutku.

5. Nejvyšší státní zástupce nejprve vymezil rozsah svého dovolání, když upřesnil popis skutkového děje, který podle něj má být základem skutku popsaneho pod bodem II. obžaloby i rozsudku soudu prvního stupně. Sám dovolatel rovněž připustil, že původně vymezený skutkový děj je značně nepřehledný a poněkud chaotický. Současně však vyjádřil své přesvědčení, že i přesto je možno vysledovat skutkové okolnosti, které lze podřadit pod jednotlivé znaky skutkových podstat trestných činů, kterých se měli dopustit shora označení obvinění, v jejichž neprospěch bylo dovolání podáno. Konkrétně měl dovolatel za to, že lze dovodit odpovědnost těchto obviněných za pokus zločinu poškození finančních zájmů Evropské unie a pokus zločinu dotačního podvodu, neboť v žádosti o poskytnutí dotace uváděli nepravdivé a hrubě zkreslené údaje.

6. Podle názoru státního zástupce byly důkazně doloženy okolnosti uzavírání tzv. nových smluv týkajících se pozemků potřebných pro umístění jednotlivých prvků „Herní krajiny XY“ mezi smluvními stranami Správou Krkonošského národního parku (dále jen „Správa KRNAP“) za vlastníka pozemků a Městem Pec pod Sněžkou z konce ledna roku 2018 (dohody o ukončení původní nájemní smlouvy, v pořadí druhé nájemní smlouvy a dodatku č. 1 ke smlouvě o souhlasu s provedením stavby). Ze strany konkrétních obviněných osob (Alana Tomáška, M. B., L. K., B. V.) došlo k domluvě o tom, že uvedené smluvní dokumenty budou antedatovány, a to s plným vědomím všech zainteresovaných obviněných, že budou předloženy v průběhu administrace již učiněné žádosti o dotaci dotačnímu orgánu jako přílohy této žádosti. Tyto listiny, pravdivost a právní relevantnost jejich obsahu, přitom vzhledem k obsahu výzvy k doplnění žádosti o podporu ze dne 12. 1. 2018 byly zásadní pro posouzení přípustnosti, resp.

možnosti dotaci přidělit a proplatit, neboť bez nich by projekt nemohl splňovat tzv. dobu udržitelnosti a byl by z administrace jako nezpůsobilý vyřazen. Těmto zjištěním se odvolací soud podle nejvyššího státního zástupce dostatečně nevěnoval. Zaměřil se toliko na okolnosti uzavření nové nájemní smlouvy pro Herní krajinu XY a uzavřel, že to bylo učiněno v zájmu udržitelnosti projektu po zjištění, že starou nájemní smlouvu nelze prodloužit, což nelze označovat za protiprávní, neboť zákon takovýto postup připouští. K tomu dále doplnil, že se jednalo o svobodné vyjádření vůle dvou subjektů, které byly k takovému postupu oprávněné a za které v daném případě jednaly také k tomu oprávněné osoby. Nejvyšší státní zástupce však tento skutkový závěr odvolacího soudu považoval za chybný vykazující znaky dovolacího důvodu uvedeného v § 265b odst. 1 písm. g) tr. ř., jelikož se jedná o rozhodné skutkové zjištění, které je určující pro naplnění znaků trestného činu a současně je ve zjevném rozporu s obsahem provedených důkazů. Nesouhlasil s tím, že by obviněný L. K. byl v lednu roku 2018 oprávněn činit jménem bývalého ředitele Ing. Jana Hřebačky, který v organizaci již nebyl zaměstnán, za Správu KRNAP jakékoli úkony, natožpak uzavírat smlouvy týkající se spravovaného nemovitého majetku, které měl jinak sjednávat nový ředitel PhDr. Robin Böhnisch. Výsledkem a zčásti i účelem záměrně domluveného jednání obviněných bylo obejít jinak k jednání kompetentního nového ředitele Správy KRNAP, a proto ani nelze hovořit o nějakém svobodném vyjádření vůle KRNAP.

7. Odvolací soud provedené důkazy soudu prvního stupně nehodnotil, pouze se spokojil s jejich hodnocením soudem prvního stupně na str. 58 odůvodnění písemného vyhotovení jeho rozsudku, na které také odkázal. Nejvyšší státní zástupce dále provedl rozbor hodnocení důkazů soudem prvního stupně k tomuto skutku. Podle něj se soud prvního stupně omezil jen na stručný přepis výpovědí obviněných a svědků a přehled provedených listinných důkazů. Vlastní relevantní zhodnocení provedených podstatných důkazů podle něj prakticky absentuje, zcela chybí vyhodnocení listinných důkazů ve vztahu ke skutku pod bodem II. obžaloby, zejména co se týče obsahu předmětných smluvních dokumentů, které byly na začátku roku 2018 antedatovány, výstupů z odposlechů telefonního čísla obviněného Alana Tomáška a e-mailové komunikace mezi obviněnými Alanem Tomáškem, M. B. a B. V. ze začátku roku 2018, ačkoliv si jednotlivé důkazy vzájemně odporovaly. Nebyly náležitě vyhodnoceny ani výpovědi vyslechnutých osob, ať již obžalovaných nebo svědků, které nebyly vzájemně porovnány, nebyla věnována pozornost ani případným významným rozdílům ve výpovědích jednotlivých osob učiněných v různých stádiích trestního řízení (v přípravném řízení a v hlavním líčení).

8. Nejvyšší státní zástupce odmítl právní posouzení soudu prvního stupně ohledně antedatovaných smluvních podkladů, které byly za součinnosti obviněných Alana Tomáška., M. B., L. K. a B. V. vyhotoveny záměrně za účelem předložení orgánu posuzujícímu podmínky poskytnutí dotace, jako souladných s právním řádem. Soud prvního stupně učinil závěr o souvislosti nájemní smlouvy uzavřené mezi Městem Pec pod Sněžkou a Správou KRNAP s udržitelností projektu. K problému souvisejícímu s hrozícím nebezpečím, že s ohledem na ukončení pronájmu pozemků k 31. 12. 2024 nebude dodržena podmínka poskytnutí dotace spočívající v tzv. pětileté udržitelnosti, soud uvedl, že jej řešili obviněný Alana Tomášek s obviněnou Z. K., přičemž zvolili možnost uzavřít novou nájemní smlouvu na dobu 8 let, k čemuž soud prvního stupně bez bližšího právního rozboru doplnil, že zákon o majetku státu takový postup připouští. Soud prvního stupně se pak ani blíže nezabýval rolí jednotlivých obviněných při procesu sjednávání antedatovaných smluv, ani časovými souvislostmi jejich uzavření, naopak

připustil jako jednání v souladu s právem, pokud obvinění dohodou ukončili původní nájemní smlouvu a uzavřeli novou nájemní smlouvu se stejným obsahem, lišící se pouze dobou zahájení nájmu a jejího ukončení dnem 31. 12. 2025. Podle soudu prvního stupně ani nemuselo být konáno řízení o nepotřebnosti majetku státu, neboť se jednalo o dočasnou stavbu, tj. dočasnou nepotřebnost, a využití majetku tímto způsobem bylo hospodárnější.

9. Podle nejvyššího státního zástupce se ale nejednalo pouze o jakési formální vyhotovení smluv. Skutečným motivem antedatace byla snaha obejít v mezidobí nově jmenovaného ředitele Správy KRNAP, v zájmu zachování možnosti splnění podmínky udržitelnosti dotačního projektu. Přizvání nového ředitele Správy KRNAP PhDr. Robina Böhnische do procesu vyjednávání smluvních vztahů by totiž bylo nutně spojeno s časovou prodlevou, která by ohrožovala splnění požadavku na doložení podmínky udržitelnosti projektu, jež byla ve výzvě Centra pro regionální rozvoj České republiky – společného sekretariátu přísně navázána na lhůtu deseti pracovních dnů a její nedodržení striktně spojeno s vyřazením projektu Herní krajina XY z předmětného dotačního programu. Právě tato skutečnost v návaznosti na výzvu dotačního orgánu učiněnou až dne 12. 1. 2018 vedla obviněné Alana Tomáška, M. B., L. K. a B. V. k tomu, aby bez vědomí nového ředitele Správy KRNAP, který jinak byl oprávněnou osobou za Správu KRNAP jednat, listiny rozhodné z pohledu poskytnutí dotace se zpětným datem vyhotovili.

10. Podle nejvyššího státního zástupce je takový postup protiprávní, neboť je v rozporu se základními ustanoveními občanského zákoníku o vzniku závazků a uzavírání smluv [§ 1724 a násl. zákona č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku, ve znění pozdějších předpisů (dále ve zkratce jen „OZ“)]. Zpětná účinnost smluv je podle něj vyloučena, neboť nelze splnit nově smlouvou sjednaný závazek v době před uzavřením smlouvy, následkem takového ujednání má být podle něj neplatnost smlouvy (§ 580 OZ). Protiprávnost domluveného postupu je třeba spatřovat i v tom, že rozhodné právní akty byly v lednu 2018 ze strany obviněného L. K. činěny jménem osoby, která nebyla za Správu KRNAP oprávněna jednat. Statutárním orgánem Správy KRNAP je ředitel jmenovaný do funkce ministrem životního prostředí České republiky (bod 5 písm. D. zřizovací listiny státní příspěvkové organizace Správa Krkonošského národního parku). Ředitelem Správy KRNAP byl od 1. 1. 2018 PhDr. Robin Böhnisch. Obviněný L. K. smlouvu uzavřel v zastoupení Ing. Jana Hřebačky v době, kdy jmenovaný již ředitelem Správy KRNAP nebyl, nebyl ani řadovým zaměstnancem této státní příspěvkové organizace a jednat za ni vůbec nemohl.

11. Takové sjednání antedatovaných smluv bylo podle dovolatele výlučně motivováno snahou splnit podmínky tzv. udržitelnosti projektu. Uvedení obvinění se zcela vědomě podíleli na trestné činnosti, která směřovala k vylákání dotačních finančních prostředků. Předmětné nepravdivě časově a personálně určené listiny byly v rámci doplnku žádosti o poskytnutí dotace zaslány Centru pro regionální rozvoj. Podpis smluv byl stvrzen původním ředitelem Ing. Janem Hřebačkou, respektive v jeho zastoupení L. K., ačkoli tyto smluvní podklady fakticky vznikly za doby působnosti nového ředitele Správy KRNAP PhDr. Robina Böhnische. Takovýto postup zcela nepochybně svědčí o záměru tzv. obejít nového ředitele daného subjektu, jak má vyplývat z obsahu rozhovoru mezi Alanem Tomáškem a B. V. ze dne 15. 1. 2018 (obsaženého v příloze I na č. 1. 24). Takto rozhodně nebyl oprávněn postupovat L. K., neboť jeho zplnomocnění zastupovat původního ředitele daného subjektu zaniklo již k datu 31. 12. 2017, avšak ke skutečnému uzavření a podepsání jednotlivých smluv došlo až po datu 24. 1. 2018. Nejvyšší státní zástupce

poznámek, že zatímco odvolací soud shora uvedená zjištění ve svém posouzení zcela pominul, soud prvního stupně danou antedatací fakticky uznal, avšak nedošlo z jeho strany k řádnému vyhodnocení závěrů z toho plynoucích.

12. Nejvyšší státní zástupce vyjádřil své přesvědčení, že ze strany žadatele o dotaci, která měla být z podstatné části financována z Evropského fondu pro regionální rozvoj, v průběhu dotačního řízení na výzvu dotačního orgánu k předložení takových podkladů, které obsahovaly nepravdivé a hrubě zkreslené údaje, přičemž s těmito podklady dotační orgán spojoval splnění podstatné podmínky nutné k poskytnutí dotačních prostředků a dokonce jejich předložení podmiňoval setrvání žadatele o dotaci v nastaveném dotačním programu, nelze než dospět k závěru, že znaky obou shora popsanych trestných činů byly naplněny, a to v posuzovaném případě ve vývojovém stadiu pokusu.

13. Dovolatel vyjádřil také nesouhlas s názorem odvolacího soudu, který poukazoval na nízkou míru společenské škodlivosti. To, že obvinění jednali v zájmu docílení společensky prospěšného cíle v podobě dosažení na dotační prostředky určené k financování předkládaného dotačního projektu, který byl sám o sobě veřejně prospěšný, neznamená samo o sobě vyvinění pachatelů. Zdůraznil, že naplnění základních zákonných znaků skutkové podstaty trestných činů, jejichž naplnění je ve skutku shledáváno, neslouží jen k ochraně majetku a majetkových práv poskytovatelů dotací, nýbrž jejich účelem je i ochrana vlastního procesu poskytování dotací, který si nastavuje poskytovatel dotace a u něhož přitom musí být kladen důraz na transparentnost, rovnost v podmínkách a v přístupu zájemců o dotace. Uvedené lze aplikovat i ve vztahu k širokému pojmu finančních zájmů Evropské unie představovanému komplexem zájmů vztahujících se k majetku Evropské unie a specificky k finančním prostředkům, které ho tvoří.

14. Závěrem nejvyšší státní zástupce zopakoval, že soud prvního stupně u shora jmenovaných obviněných chybně posoudil uvedený skutek, pokud dospěl k závěru, že se o trestný čin nejedná a obviněné obžaloby i v této části zprostil, tuto vadu neodstranil ani odvolací soud. Proto navrhl, aby Nejvyšší soud zrušil jak napadené rozhodnutí odvolacího soudu, a to v rozsahu v jakém jím bylo rozhodováno o odvolání státního zástupce podaném proti zprošťujícímu výroku rozsudku soudu prvního stupně pro skutek uvedený pod bodem II. obžaloby, a to výlučně jen ohledně obviněných Alana Tomáška, M. B., L. K. a B. V., a dále aby zrušil ohledně všech uvedených obviněných i předcházející rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové ve zprošťujícím výroku pro skutek pod bodem II. obžaloby ohledně uvedených obviněných, jakož i všechna další rozhodnutí na zrušené části rozhodnutí obsahově navazující. Zároveň udělil souhlas podle § 265r odst. 1 písm. c) tr. ř. s projednáním věci v neveřejném zasedání také pro případ jiného než navrhovaného rozhodnutí.

### **III. Vyjádření obviněných k dovolání**

15. K dovolání nejvyššího státního zástupce se vyjádřili všichni 4 obvinění prostřednictvím svých obhájců. Ve stručnosti lze uvést, že všichni obvinění považovali dovolání nejvyššího státního zástupce za nedůvodné (případně za nepřipustné – obviněný Alan Tomášek), a navrhli jej odmítnout.

16. Souhrnně lze uvést, že obvinění rozporovali závěry nejvyššího státního zástupce ohledně platnosti nově uzavřených dokumentů se zpětnou datací. Mimo jiné zdůraznili, že absence

doložení těchto listin k žádosti o dotaci by nevedla k vyřazení projektu, neboť udržitelnost by se v této fázi projektu dala doložit např. pouhým prohlášením vlastníka pozemku (viz např. svědecká výpověď D. V.). Úmysl obviněných tak zcela absentuje. Obvinění také uvedli, že smluvní strany považují tyto dokumenty za platné a dodnes se jimi řídí, nijak je nezpochybňují. Vyhradili se i proti názoru nejvyššího státního zástupce ohledně zániku oprávnění L. K. jednat za Správu KRNAP. Platná plná moc nezanikla se zánikem funkce ředitele Správy KRNAP Ing. Jana Hřebacky. Zánikem funkce statutárního orgánu nezanikají dříve jím udělené plné moci, příkazy, rozhodnutí, smlouvy atd. v době, kdy byl řádným statutárním zástupcem. Dokazování provedené soudem prvního stupně považují obvinění za podrobné a precizní. Soud prvního stupně se podle nich vypořádal se všemi rozpory ve výpovědích svědků. Ze správně zjištěného skutkového stavu pak dovodil logický závěr vylučující trestní odpovědnost obviněných. Pozastavili se též nad kriminalizací jednání, které nezakládá negativní následky ani v soukromoprávní rovině. Poukázali na názor odvolacího soudu, který trestní stíhání obviněných považoval za absurdní a protiprávní.

#### IV. Posouzení důvodnosti dovolání

##### *a) Obecná východiska*

17. Nejvyšší soud nejprve zjistil, že jsou splněny všechny formální podmínky pro konání dovolacího řízení a zabýval se otázkou povahy a opodstatněnosti uplatněných námitek ve vztahu k označeným dovolacím důvodům.

18. Nejvyšší státní zástupce podal dovolání proti usnesení soudu druhého stupně v neprospěch obviněných **Alana Tomáška, M. B., L. K. a B. V.**, které směřoval proti zamítnutí odvolání státního zástupce v části, která se týkala zprošťujícího výroku rozsudku soudu prvního stupně pod bodem II. Tento svůj mimořádný opravný prostředek opřel o dovolací důvod uvedený v § 265b odst. 1 písm. m) tr. ř. ve druhé alternativě ve spojení s dovolacími důvody podle § 265b odst. 1 písm. g) a h) tr. ř.

19. Důvod dovolání podle § 265b odst. 1 písm. m) tr. ř. ve druhé alternativě je dán tehdy, bylo-li rozhodnuto o zamítnutí nebo odmítnutí řádného opravného prostředku proti rozsudku nebo usnesení uvedenému v § 265a odst. 2 písm. a) až g) tr. ř., ač byl v řízení mu předcházejícím dán důvod dovolání podle § 265b odst. 1 písm. a) až l) tr. ř., a to konkrétně důvody uvedené v § 265b odst. 1 písm. g) a h) tr. ř., které jsou tak základem podaného dovolání.

20. Obecně lze uvést, že dovolání z důvodu uvedeného v § 265b odst. 1 písm. h) tr. ř. je možno podat, jestliže rozhodnutí spočívá na nesprávném právním posouzení skutku nebo na jiném nesprávném hmotněprávním posouzení. Jde tedy o nesprávný výklad a použití norem trestního práva hmotného, případně na něj navazujících hmotněprávních norem jiných právních odvětví. Podstatou je vadné uplatnění příslušných ustanovení hmotného práva na skutkový stav zjištěný soudem prvního a druhého stupně. Tento dovolací důvod je dán zejména tehdy, jestliže skutek, pro který byl obviněný stíhán a odsouzen, vykazuje znaky jiného trestného činu, než jaký v něm spatřovaly soudy nižších stupňů, anebo nenaplnuje znaky žádného trestného činu. Nesprávné právní posouzení skutku může spočívat i v tom, že rozhodná skutková zjištění sice potvrzují spáchání určitého trestného činu, ale soudy nižších stupňů přesto dospěly k závěru, že nejde o trestný čin, ačkoli byly naplněny všechny jeho zákonné znaky. Tento dovolací důvod

ovšem nespočívá v případném procesním pochybení soudů nižších stupňů ani v tom, že se dovolatel sice domáhá použití norem hmotného práva, ale na takový skutek, k němuž dospěl vlastní interpretací provedených důkazů, které soudy prvního a druhého stupně vyhodnotily odlišně od názoru dovolatele. Dovolání s poukazem na citovaný důvod nemůže být založeno na námitkách proti tomu, jak soudy hodnotily důkazy, jaká skutková zjištění z nich vyvodily, jak postupovaly při provádění důkazů, v jakém rozsahu provedly dokazování apod. Dovolání je koncipováno jako mimořádný opravný prostředek a je tudíž určeno k nápravě pouze závažných právních vad pravomocných rozhodnutí.

21. V tomto stejném duchu a naznačeném směru musí být vykládán také nově formulovaný dovolací důvod uvedený v § 265b odst. 1 písm. g) tr. ř., který byl do trestního řádu doplněn jeho novelizací provedenou zákonem č. 220/2021 Sb. s účinností od 1. 1. 2022. Šlo o reakci zejména na rozvinutou judikaturu zejména Ústavního soudu, který dlouhodobě judikuje, že ani Nejvyšší soud nestojí mimo soustavu obecných soudů a že je tudíž též povolán k ochraně základních práv a svobod, takže nemůže ponechat bez povšimnutí zásah do těchto práv v rámci procesu dokazování. Určitou výjimku ze shora rozvedeného přístupu založeného na tom, že Nejvyšší soud zásadně nepřezkoumává proces dokazování a na jeho základě učiněná skutková zjištění, tvoří jen případ tvrzení a prokázání tzv. extrémního nesouladu mezi učiněnými skutkovými zjištěními a obsahem provedených důkazů, z nichž jsou skutková zjištění vyvozována, pokud zároveň učiní dovolatel tento nesoulad předmětem dovolání [nyní podle nově formulovaného § 265b odst. 1 písm. g) tr. ř.]. Jde především o případy týkající se pro rozhodnutí významných (tj. rozhodných) skutkových okolností, které jsou určující pro naplnění znaků trestného činu, pokud konkrétní skutkové zjištění nevyplývá z žádného provedeného důkazu, pokud se výsledek dokazování jeví jako naprosto nespravedlivý a věcně neudržitelný, neboť skutková zjištění, o něž se opírají vydaná rozhodnutí, jsou ve zjevném (tj. extrémním) nesouladu s obsahem provedených důkazů nebo jsou založena na procesně nepoužitelných (tj. absolutně neúčinných) důkazech nebo ve vztahu k nim nebyly nedůvodně provedeny navrhované podstatné důkazy (případ důkazů opomenutých), což lze hodnotit jako porušení základních zásad ovládajících trestní řízení, jako jsou zásada volného hodnocení důkazů, zásada vyhledávací a presumpce neviny. Taková existence tzv. zjevného (extrémního) nesouladu by mohla naplňovat dovolací důvod podle § 265b odst. 1 písm. g) tr. ř. a odůvodnit mimořádný zásah do skutkových zjištění, která ale jinak (obecně) v řízení o dovolání nejsou předmětem přezkumné činnosti Nejvyššího soudu, a to ani po uvedeném doplnění trestního řádu o nově formulovaný dovolací důvod. Tento extrémní nesoulad ale není založen jen tím, že z různých verzí skutkového děje se soudy nižších stupňů přiklonily k verzi uvedené v obžalobě nebo naopak k verzi obhajoby, pokud svůj postup přesvědčivě zdůvodnily (např. nález Ústavního soudu ze dne 10. 7. 2014, sp. zn. III. ÚS 888/14). Tvrzení nedostatků skutkových zjištění, která nelze oddělovat od nesprávné právní kvalifikace, samo o sobě nezakládá důvod pro zásah dovolacího soudu, jak uznal i Ústavní soud ve stanovisku ze dne 4. března 2014, sp. zn. Pl. ÚS-st. 38/14.

22. Nejvyšší soud rovněž připomíná, že zpravidla odmítne jako zjevně neopodstatněné takové dovolání, v němž dovolatel pouze opakuje tytéž námitky, jimiž se snažil zvrátit již rozhodnutí soudu prvního stupně, pokud se jimi odvolací soud zabýval (v tomto případě srov. zejména body 25. až 27. na str. 24 až 26 odůvodnění jeho usnesení) a vypořádal se s nimi náležitým a dostatečným způsobem (viz usnesení Nejvyššího soudu ze dne 29. 5. 2002, sp. zn. 5 Tdo 86/2002, uveřejněné pod č. T 408. ve svazku 17 Souboru rozhodnutí Nejvyššího soudu,

který vydávalo Nakladatelství C. H. Beck, Praha 2002).

### ***b) K vlastním dovolacím námitkám***

23. Nejvyšší soud předně musí souhlasit se samotným dovolatelem, že popis skutku, jehož se týká dovolání (bod II. rozsudku soudu druhého stupně), který byl v této věci kladen obviněným za vinu a který byl do výrokové části rozsudku soudu prvního stupně (v souladu s judikaturou) zcela převzat z petitu obžaloby, je značně nepřehledný a chaotický. Přitom je věcí primárně veřejné žaloby, jejíž je dovolatel vrcholným představitelem, vymezení skutku a jeho popisu tak, aby bylo i druhé straně (obviněnému) srozumitelné, jaké její jednání se jí klade za vinu a jaký trestný čin je v něm spatřován. Je to především státní zástupce, kdo má povinnost péče o náležitý a přesný popis skutku tak, aby odpovídal všem zákonným parametrům i nárokům kladeným na něj judikaturou, jak již nejednou konstatoval Ústavní i Nejvyšší soud (viz zejména nálezy Ústavního soudu ze dne 24. 4. 2006, sp. zn. I. ÚS 670/05, uveřejněný ve svazku č. 41 pod číslem 88/2006 na str. 127 Sbírky nálezů a usnesení Ústavního soudu, případně rozhodnutí č. 33/2017, č. 3/2018 nebo č. 47/2019 Sb. rozh. tr.). V daném případě ale rozhodně popis skutku nesplňuje nároky uváděné v zákoně [zejména § 177 písm. c) tr. ř. ve spojitosti s § 120 odst. 3 tr. ř.] a následně vykládány v odborné literatuře (srov. zejména Šámal, P. a kol. Trestní řád I. § 1 až 156. Komentář. 7. vydání. Praha: C. H. Beck, 2013, str. 1669 a násl.; popř. Jelínek, J., Říha, J. Rozhodnutí ve věcech trestních se vzory rozhodnutí soudů a podání advokátů. 5. vydání Praha: Leges, 2023, zejména str. 191 a násl., resp. pro formulaci skutkové věty str. 201 a násl.). Není totiž vůbec stručným popisem toho, co je obviněným kladeno za vinu, není z něj zřejmé, které jeho části mají naplňovat které znaky trestných činů, jež státní zástupce v takovém jednání spatřoval. I sám dovolatel z tohoto velmi obsáhlého převyprávění jakéhosi příběhu o budování tzv. Herní krajiny XY se všemi peripetemiemi, s nimiž se jednotliví aktéři potýkali, vybral jen některé, byť stále neúměrně široce vymezené pasáže, které jsou v dovolání uvedeny na 4 stranách a v nichž dovolatel spatřoval naplnění znaků dvou ze tří trestných činů, které označil státní zástupce, jenž podával obžalobu (ke třetímu trestnému činu zneužití pravomoci úřední osoby se dovolatel v dovolání nevyjadřoval). Z uvedeného vyličení (obsaženého především v obžalobě, ale v omezené podobě i v dovolání) přitom vůbec není patrné, v jakém jednání tam popsáném má být spatřováno protiprávní jednání, jež by naplňovalo konkrétní znaky trestných činů, které v nich obžaloba spatřovala. Klíčový je tak popis skutku v petitu obžaloby (není-li státním zástupcem později upraven), z něhož vychází i výrok rozsudku, do kterého se v některých případech dokonce doslovně přebírá, jako je tomu právě v případě zproštění obžaloby podle § 226 písm. b) tr. ř. – viz rozhodnutí pod č. 31/2019-II. Sb. rozh. tr. Popis skutku přitom musí být podle shora uvedené literatury formulován tak, aby skutková věta byla stručná, jasná a srozumitelná. Na jednu stranu musí představovat úplné slovní vyjádření souzeného skutku, musí zároveň odrážet znaky příslušné skutkové podstaty trestného činu, který je v něm spatřován, musí být jednoznačně identifikovatelný, aby nebyl zaměněn s jiným, a sice místem a časem, ale i způsobem spáchání, případně i jinými okolnostmi, ale zase na druhou stranu musí být stručný, jasný a výstižný, musí z něj být patrné jen to, na čem je založena protiprávnost jednání, aby obviněný věděl, čemu se má bránit. Takové požadavky ale státním zástupcem zvolený přístup nesplňuje, jím užitý popis skutku obsahuje celou řadu nadbytečných informací, které jistě nenaplní žádné znaky některého z trestných činů a ani nejsou významné z hlediska individualizace tvrzených trestných činů, jen srozumitelnost popisu skutku významně ztěžují.

24. I z toho pak vyplývá nepřesvědčivost dovolání, pokud nadále pracuje se sice omezeným, přesto i nadále rozvlácným popisem skutkového děje plným mnoha zcela nadbytečných informací, z nichž navíc mnohé nebyly v trestním řízení potvrzeny, ba dokonce některé byly dokazováním vyvráceny. Dovolatel totiž zčásti vycházel z jiného než před soudy nižších stupňů zjištěného skutkového děje. Zčásti své dovolání založil na polemice se soudy nižších stupňů ohledně hodnocení některých vybraných důkazů, avšak současně nešlo o dovolatelem tvrzený tzv. extrémní rozpor mezi skutkovými závěry soudů nižších stupňů a obsahem provedených důkazů, mnohem spíše šlo o nesouhlas s hodnocením důkazů ze strany soudů nižších stupňů. V tomto ohledu však dovolání není způsobilým nástrojem pro revizi dosavadního výsledku trestního řízení založeného na skutkových zjištěních, s nimiž dovolatel nesouhlasí. Tak například dovolatel vychází z verze obžaloby, že obvinění obcházeli nového ředitele KRNP, což má být vlastně základ jejich trestné činnosti, ač soudy nižších stupňů na základě provedeného dokazování dospěly k jinému závěru. Předně nesouhlasily s názorem, že by oprávnění L. K. jednat za Správu KRNP zaniklo s nástupem nového ředitele Správy KRNP PhDr. Robina Böhnische namísto Ing. Jana Hřebáčky, nadto i nový ředitel by se zvoleným postupem souhlasil.

25. V dovolání nejvyšší státní zástupce omezil popis skutku (původně uváděný pod bodem II. obžaloby i rozsudku soudu prvního stupně), byť jej zestručnil jen mírně, omezil i okruh obviněných (na 4 z původních 8, jimž byl kladen za vinu tento skutek), stejně tak omezil jeho právní kvalifikaci, neboť v tomto skutku spatřoval již jen pokus zvlášť závažného zločinu dotačního podvodu podle § 21 odst. 1, § 212 odst. 1, 6 písm. a) tr. zákoníku a pokus zvlášť závažného zločinu poškození finančních zájmů Evropské unie podle § 21 odst. 1, § 260 odst. 1, 5 tr. zákoníku. Ani při takovém omezení původní verze veřejné žaloby Nejvyšší soud její argumentaci nepřisvědčil, neshledal důvod pro kasační zásah, naopak považuje za správný postup soudů nižších stupňů, na jejichž rozhodnutí může v plném rozsahu odkázat. Nad rámec jejich rozhodnutí může snad jen dodat následující.

26. Nejvyšší soud nejprve ve zkratce shrne vyličení skutkového děje, jak jej uvedl nejvyšší státní zástupce v dovolání a za který žádá vyvodit trestní odpovědnost obviněných **Alana Tomáška, M. B., L. K. a B. V. Obviněný Alan Tomášek (v té době starosta Města Pece pod Sněžkou) spolu s obviněnými M. B. (v té době tajemník Města Pece pod Sněžkou), L. K. (v té době náměstek ředitele a vedoucí odboru vnitřních věcí Správy KRNP) a B. V. (v té době vedoucí oddělení správy majetku Správy KRNP)** se snažili získat dotaci pro projekt Herní krajiny XY, který měl být umístěn částečně ve 2. zóně Krkonošského národního parku a v nezastavitelném území. Obviněný Alan Tomášek zažádal o předmětnou dotaci týkající se projektů v oblasti cestovního ruchu dne 29. 9. 2017. V lednu 2018 bylo zjištěno, že z důvodu udržitelnosti projektu na 8 let bude nutno prodloužit nájemní smlouvu na pozemky, na nichž se měly herní a naučné prvky nacházet, do konce roku 2025. Původní smlouva byla uzavřena se Správou KRNP již v roce 2016 na maximální možnou dobu trvání 8 let s přihlédnutím k ustanovení § 27 odst. 2 zákona číslo 219/2000 Sb., o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích, ve znění pozdějších změn (dále jen „zákon o majetku ČR“). Vzhledem k pomalému postupu při vyřizování administrativy s tím spojené a s ohledem na nutnost prodloužení doby udržitelnosti projektu do konce roku 2025 pro účely čerpání dotace se obviněný Alan Tomášek dohodl s obviněným B. V. na vytvoření nové nájemní smlouvy, kterou podepsali v lednu 2018 se zpětným datem. Konkrétně tedy po vzájemné domluvě mezi obviněnými Alanem Tomáškem, M. B. a B. V. za součinnosti obviněného L. K., v průběhu

druhé poloviny ledna 2018 byla vytvořena dohoda o ukončení původní nájemní smlouvy s datem 27. 12. 2017 a také nová nájemní smlouva s datem 29. 12. 2017, jakož současně i dodatek s datem 29. 12. 2017, vztahující se ke smlouvě o souhlasu s provedením stavby ze dne 14. 2. 2017. Přitom obviněný L. K. uvedené smlouvy i dodatek podepsal v zastoupení k podpisové doložce Ing. Jana Hřebačky (původní ředitel Správy KRNAP, který byl ve funkci jen do 31. 12. 2017), bez vědomí nově jmenovaného ředitele Správy KRNAP PhDr. Robina Böhnische jmenovaného od 1. 1. 2018. Tím mělo podle dovolatele dojít k nezákonnému prodloužení celkové doby nájmu předmětných pozemků na dobu 9 let. Uvedené dokumenty přitom potvrdil svým podpisem obviněný B. V. Následně v doplňku žádosti o dotaci vědomě doložil obviněný Alan Tomášek dne 26. 1. 2018 již zmíněnou antedatovanou nájemní smlouvu (číslo SMLN-22-4/2018 s fiktivním datem 29. 12. 2017) i dodatek číslo 1 smlouvy o souhlasu s provedením stavby (číslo SMLJ-22-99/2017 s fiktivním datem 29. 12. 2017) a pravdivost těchto dokladů stvrdil svým čestným prohlášením.

27. Nejvyšší státní zástupce v dovolání jednak namítl, že shora popsané jednání obviněných je protiprávní, přičemž soudy nižších stupňů zčásti chybně dovodily nesprávné skutkové závěry, jednak měly soudy nižších stupňů nesprávně právně posoudit uvedený skutek. Základem úvah obsažených v dovolání tak bylo (zřejmě i s ohledem na další argumentaci přes velmi obsáhle citovaný průběh skutkového děje) předložení antedatovaných dokumentů obviněnými, v čemž dovolatel spatřoval uvedení nepravdivých a hrubě zkreslených údajů v doplňku k žádosti o dotaci. Tyto smlouvy byly podle dovolatele neplatné jednak z důvodu jejich antedatce, jednak z důvodu, že je za Správu KRNAP uzavřel obviněný L. K., který k tomu podle nejvyššího státního zástupce již neměl oprávnění.

28. Ovšem dovolatel se v tomto ohledu vůbec nevypořádal s argumentací doposud v trestním řízení použitou, nepředložil argumentaci vlastní, proč by mělo jít o smlouvy neplatné, jen bez dalšího odkázal na § 580 a § 1724 a násl. OZ, dále odkázal na to, že obviněného L. K. zmocnil Ing. Jan Hřebačka, který již v době jednání obviněného nebyl ředitelem Správy KRNAP. Není tak možno se s argumentací dovolatele příliš vypořádat, vlastně postačí odkázat na závěry učiněné soudy nižších stupňů, zčásti i na podání obviněných.

29. Odvolací soud se ke zmíněné antedatce výslovně nevyjádřil, avšak na str. 26 odůvodnění svého rozhodnutí uvedl, že v uzavření nových nájemních smluv učiněných v zájmu udržitelnosti projektu neshledal nic protiprávního, že zákon takový postup připouští a odkázal na smluvní volnost, když za oba subjekty jednaly oprávněné osoby. Antedatci se věnoval i soud prvního stupně na str. 57 odůvodnění svého rozsudku, neshledal na ní rovněž nic protiprávního. Dovolací soud se v tomto směru připojuje k názoru soudů nižších stupňů, stejně tak souhlasí i s argumentací obviněných předloženou v jejich vyjádřeních a opřenou o právní rozbor uznávaných odborníků na občanské právo (doc. Petra Tégl a doc. Filipa Melzera), jak jsou založena v trestním spisu. Naopak nesouhlasí s tezemi nejvyššího státního zástupce předestřenými v jeho dovolání, že je absolutně nepřipustné sjednat smlouvu s dřívějším datem počátku plnění, příp. potvrdit později smlouvu s dřívějším datem, že takové smlouvy jsou již jen proto od počátku neplatné. Smluvní retroaktivita je totiž v občanském právu obecně přípustná, resp. není vyloučena (jakkoliv je spíše neobvyklá), jde o důsledek plynoucí ze smluvní autonomie, jak potvrdil například rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 22. 8. 2007, sp. zn. 28 Cdo 3033/2005, a to za předpokladu, že zpětná účinnost dohody (smlouvy) neodporuje kogentním normám. Odkázat

v tomto směru lze i na usnesení Nejvyššího soudu ze dne 25. 6. 2015, sp. zn. 23 Cdo 5457/2014, popř. na pozdější usnesení Nejvyššího soudu ze dne 22. 5. 2020, sp. zn. 23 Cdo 2126/2018. V citovaných rozhodnutích se totiž Nejvyšší soud vyslovil ke smluvní retroaktivitě v tom smyslu, že je přípustná tehdy, nestanoví-li zákon jako podmínku vzniku a účinnosti další okolnost (typicky souhlas určitého orgánu, který nutně musí přistupovat k smluvnímu projevu účastníků), což v daném případě nebylo v řízení před soudy nižších stupňů zjištěno a ani dovolatelem namítáno. Antedatování smlouvy tak automaticky v žádném případě nečiní závazek neplatným (k tzv. absolutní neplatnosti v soukromém právu srov. § 588 OZ), podobně jako nečiní automaticky neplatnou smlouvu ujednání, že se jí strany chtějí řídit od nějakého dřívějšího data (ostatně v občanském právu se připouští i smluvní narovnání doposud sporných vzájemných vztahů – viz § 1903 a násl. OZ), není-li to v rozporu s kogentní normou.

30. V posuzované věci je z pohledu trestního práva také potřeba zkoumat smysl antedatování smluv sjednaných mezi smluvními stranami, jakož i význam a právní následky zamýšlené zpětné účinnosti smluv, zda je lze akceptovat jako dovolené vyjádření smluvní autonomie stran či zda naopak je jimi sledováno dosažení protiprávního, zločinného a nepřipustného cíle. To ale soudy nižších stupňů jednoznačně vyhodnotily tak, že obvinění sledovali bohudíky, veřejnosti prospěšný cíl, přesně takový, pro který by měly být dotace z veřejných prostředků poskytovány. Ochrana čistoty průběhu administrativního vyřizování dotací na projekt, jehož prosazení bylo mimořádně administrativně náročné (o čemž svědčí i rozsáhlost trestního spisu, v němž jsou zahrnuty listiny pocházející z předcházejících správních řízení nezbytných k získání povolení umístění herních a naučných prvků v 2. zóně Krkonošského národního parku), jak požadoval dovolatel, totiž nemůže být samoúčelná. Rozhodně není namístě ani případná drobná pochybení v rámci takto složitého procesu postihovat trestněprávně, a to dokonce tak, že v účelně vynaložených nákladech na vybudování veřejně prospěšného zařízení bude spatřována škoda ve výši celé poskytnuté dotace, jak se toho domáhala veřejná žaloba. V tomto směru si dovolatel poněkud protiřečil, pokud na jednu stranu argumentoval tím, že sledované trestné činy v jejich základní skutkové podstatě jsou ryze formální a lze je naplnit již pouhým předložením nepravdivých údajů (což je sice pravda), pokud ale současně a na druhou stranu kladl obviněným za vinu způsobení škody velkého rozsahu, tj. spojoval uvedené pochybení se způsobením této škody, a tím činil z uvedených trestných činů výsledné delikty. To již není tvrzená prostá ochrana čistoty procesu přidělování dotací, jak bylo v dovolání argumentováno, ale tvrzené způsobení veřejným rozpočtům škody velkého rozsahu v důsledku formálního pochybení, ačkoliv vůbec doposud nebylo v řízení nijak tvrzeno, že by projekt, na nějž měly být dotace poskytnuty, byl zcela nežádoucí, nesmyslný, popř. že by byl znatelně předražený a celý projekt byl vytvořen jen proto, aby se obvinění (či některý z nich) na úkor veřejných rozpočtů obohatili (třebaže na projektu s žádoucím plněním), a tím na něm záměrně způsobili škodu apod. Ani v tomto případě, jak již dříve uvedl Nejvyšší soud (viz jeho usnesení ze dne 8. 12. 2021, sp. zn. 5 Tdo 640/2021, nebo usnesení ze dne 10. 4. 2019, sp. zn. 5 Tdo 955/2018) i Nejvyšší správní soud (viz zejména usnesení jeho rozšířeného senátu ze dne 30. 10. 2018, sp. zn. 1 Afs 291/2017, které bylo uveřejněno pod č. 3854/2019 Sbírky rozhodnutí Nejvyššího správního soudu), tak není možno souhlasit s touto obvyklou aplikační praxí veřejné žaloby (a zčásti i obecných soudů), že zcela automaticky při jakémkoliv formálním pochybení v dotačním řízení je způsobována veřejným rozpočtům škoda v rozsahu celé poskytnuté dotace (resp. v případě pokusu dotace předpokládané – v takovém případě navíc musí být způsobení takové škody obviněnými zamýšleno, tedy muselo by se na ni vztahovat zavinění ve formě úmyslu, což bylo v

řízení před soudy nižších stupňů v této věci též jednoznačně vyvráceno). I kdybychom totiž připustili, že obvinění v tomto případě měli a mohli postupovat při podávání žádosti o dotaci jinak (buď sjednat smlouvy do konce roku 2017 a uvést v nich skutečné datum jejich sjednání, anebo je sjednat sice na počátku roku 2018, ale se souhlasem nového ředitele Správy KRNAP PhDr. Robina Böhnische, který by s tím podle závěrů soudů nižších stupňů s ohledem na výpověď svědka v hlavním líčení beztak také souhlasil, nadto i on podle zjištění soudů nižších stupňů s účinností od 2. 1. 2018 také ve stejném rozsahu zmocnil ke svému zastupování obviněného L. K.), nemůžeme tak jednoduše uzavřít, že takovým formálním pochybením by oprávněnost požadavku na vyplacení dotace nebyla uznána a že by dotace nebyla ve zcela stejné výši vyplacena, jak o tom ostatně svědčí i výpovědi vyslechnutých svědků v uvedené věci. Bylo tak v dosavadním trestním řízení zjištěno, že mezi uvedeným jednáním obviněných (i kdyby byla uznána argumentace dovolatele, že jde o formální pochybení) a tvrzeným zamýšleným výsledkem v podobě vyplacení dotace není a nemohla být příčinná souvislost, i kdyby k poskytnutí dotace došlo.

31. Rovněž výhrady nejvyššího státního zástupce týkající se neplatnosti uzavřených smluv z důvodu jejich sjednání k tomu neoprávněným subjektem na straně Správy KRNAP je nutné odmítnout, jako to již ostatně důvodně učinily soudy nižších stupňů. Jak vyplývá z opatření č. 18/17 Ministerstva životního prostředí o vydání úplného znění zřizovací listiny státní příspěvkové organizace Správa Krkonošského národního parku, je statutárním orgánem Správy KRNAP ředitel jmenovaný do funkce ministrem životního prostředí České republiky. Vnitřní strukturu Správy KRNAP stanoví organizační řád Správy KRNAP. Obviněný L. K. podle závěrů soudů nižších stupňů v rozhodné době vykonával funkci náměstka ředitele Správy KRNAP a zároveň vedoucího odboru vnitřních věcí Správy KRNAP a měl k zastupování Správy KRNAP udělení generální plnou moc od statutárního orgánu Správy KRNAP, tedy ředitele Ing. Jana Hřebačky. Spíše než o plné moci by se mělo hovořit o pověření vedoucího zaměstnance k zastupování zaměstnavatele – státní příspěvkové organizace Správy KRNAP, která je z hlediska práva samostatnou právnickou osobou hospodařící s majetkem státu – viz zejména § 54 a násl. zákona č. 219/2000 Sb., o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích, ve znění pozdějších změn. Jako pověřený vedoucí zaměstnanec vystupoval L. K. na základě plné moci vystavené Ing. Janem Hřebačkou (spíše by mělo jít o pověření) od měsíce října 2016. Zmocnění zaměstnance k zastupování určitého zaměstnavatele – zde státní příspěvkové organizace, automaticky nezaniká, pokud pro daného zaměstnavatele přestane pracovat vedoucí pracovník, který zmocnění udělil, resp. který zaměstnance pověřil zastupováním, pokud zároveň „zmocněný“ či spíše pověřený zaměstnanec nadále vykonává tutéž funkci, nebylo-li zmocnění či pověření nějak jinak výslovně omezeno. Obecně totiž s ukončením funkce statutárního orgánu zaměstnavatele – právnické osoby, který zmocnil, resp. pověřil zaměstnance k zastupování zaměstnavatele – právnické osoby, nedochází k automatickému zániku zmocnění, resp. pověření zaměstnance, jehož pracovněprávní vztah i nadále trvá, takže může na základě stejného původního zmocnění, resp. pověření, i nadále zastupovat tutéž organizaci (v nejširším slova smyslu, tj. právnickou osobu či příspěvkovou organizaci). K důvodům zániku zmocnění srov. § 448 OZ, v němž se nic nehovoří o důvodu zániku zmocnění pro zánik výkonu funkce zástupce (zde statutárního orgánu), který za právnickou osobu, jež má být zastoupena, zmocnění udělil. Je třeba upozornit, že zastoupení pověřeným zaměstnancem (označené za jeho zplnomocnění) se týkalo právnické osoby – Správy KRNAP, nikoli jejího ředitele coby fyzické osoby. Není proto jakéhokoliv důvodu, aby bylo zmocnění, resp. pověření, omezováno na funkční období

statutárního orgánu, který zmocnění udělil, resp. který zaměstnance pověřil zastupováním. Podobně je zcela běžné, že se zaměstnanci ministerstev běžně prokazují v občanském soudním řízení (ve smyslu § 21a odst. 3 o. s. ř.), popř. pro uplatnění nároku poškozeného v trestním řízení, pověřením ministra, který již dávno tuto funkci nevykonává (přesto pověření do jeho odvolání trvá), podobně srov. i § 7 odst. 2 zákona č. 219/2000 Sb., o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích, ve znění pozdějších změn.

32. V daném případě se vůbec neprokázalo, že by ona „plná moc“ (lépe pověření) udělená obviněnému L. K. byla vázána na trvání výkonu funkce ředitele Správy KRNAP. To samozřejmě nic nemění na možnosti, že nový nadřízený pracovník může dříve učiněné pověření zaměstnance odvolat, podobně jako lze odvolat plnou moc. To se ovšem v daném případě nestalo, dokonce byl v řízení před soudy nižších stupňů prokázán pravý opak, tedy že i nový ředitel Správy KRNAP PhDr. Robin Böhnisch znovu sám obviněného L. K. k zastupování Správy KRNAP „zplnomocnil“ (tj. pověřil jej zastupováním), a to již dne 2. 1. 2018. I při úvaze uvedené v dovolání, že dřívější zplnomocnění jednat za KRNAP obviněnému dne 31. 12. 2017 zaniklo, nebyl by uvedený obviněný zmocněn jen dne 1. 1. 2018, protože hned od následujícího dne opět zmocněn byl. Ve skutečnosti ale platí výše uvedené, že se změnou v obsazení statutárního orgánu nelze automaticky spojovat zánik pověření či zmocnění jednat za právnickou osobu. Lze tak uzavřít, že v naznačeném směru jednak nelze souhlasit s právní argumentací uvedenou v dovolání o zániku zmocnění obviněného L. K., jednak zmíněné námitky dovolatele vycházejí z jiného než soudy nižších stupňů zjištěného skutkového stavu.

33. Soudy nižších stupňů z provedeného dokazování dospěly k takovým skutkovým zjištěním (uvedeným v bodě 40. a násl. odůvodnění rozsudku soudu prvního stupně a na str. 26 odůvodnění usnesení odvolacího soudu), z nichž dovodily, že jednání obviněných nelze považovat za protiprávní. Také Nejvyšší soud se závěry soudů nižších stupňů v tomto ohledu souhlasí, naopak nepřisvědčil argumentaci předložené dovolatelem, že by se obvinění dopustily tvrzených trestných činů z důvodů uvedených dovolatelem. Dovolací soud neshledal, že by byl naplněn deklarovaný dovolací důvod podle § 265b odst. 1 písm. g) tr. ř. spočívající v existenci tzv. extrémního nesouladu mezi skutkovými zjištěními a provedenými důkazy, resp. v tom, že by skutková zjištění, která jsou určující pro naplnění znaků trestného činu, byla ve zjevném rozporu s obsahem provedených důkazů. Skutková zjištění soudů nižších stupňů považuje i Nejvyšší soud za správná a logická, vycházející z řádného vyhodnocení důkazů vyplývajících z provedených důkazních prostředků. Je možno též připomenout, že obě smluvní strany se uzavřenými smluvními ujednáními doposud řídí, považují je za platná a o jejich platnosti nevedou žádný spor.

34. Po prostudování spisového materiálu dospěl Nejvyšší soud k závěru, že samotná antedatace smluv neměla v posuzované věci za účel krýt předchozí protiprávní jednání obviněných. Sloužila pouze ke zjednodušení situace při vyřizování žádosti o dotaci, která by byla poskytnuta i za jiné konstelace (jak vyplývá i z výpovědi Z. K., administrátorky projektu Herní krajina XY, reprodukované v bodě 11. na str. 27-28 odůvodnění rozsudku soudu prvního stupně). Nad tento rámeček lze uvést, že k doplnění žádostí postačilo čestné prohlášení Správy KRNAP ohledně majetkových vztahů k pozemkům.

35. Nejvyšší soud připomíná, že prostý nesouhlas a polemika se soudy nižších stupňů, jak

vyhodnotit důkazy a jaké závěry z nich učinit, nejde-li o tzv. zjevný (extrémní) rozpor mezi rozhodnými skutkovými zjištěními, která jsou určující pro naplnění znaků trestného činu, a obsahem provedených důkazů, nemůže naplnit ani dovolací důvod § 265b odst. 1 písm. g) tr. ř. Nejvyšší státní zástupce namítal, že skutkový závěr je ve zjevném rozporu s obsahem provedených důkazů. Měl za to, že uzavření nové nájemní smlouvy pro Herní krajinu XY bylo zásadní pro posouzení přípustnosti žádosti o dotaci, což bylo v trestním řízení vyvráceno. Dovolatel dále brojil proti vyhodnocení důkazů ze strany soudů nižších stupňů, které bylo podle něj chybné. Lze však konstatovat, že dovolatel se pouze dožaduje změny náhledu na hodnocení jednotlivých důkazů a v důsledku toho i na závěry o skutkovém stavu oproti tomu, jak to učinily soudy nižších stupňů. Takovou argumentací ale uvedený dovolací důvod naplnit nelze. Nejvyšší soud důkazy zásadně neprovádí, nemůže je tak ani hodnotit, musí vycházet ze závěrů, které na základě jimi provedeného hodnocení učiní soudy nižších stupňů (nejde-li o závěry zjevně excesivní, které nemají oporu v žádném z důkazů). V té části, v níž dovolatel uplatnil námitky nesprávného uplatnění hmotného práva soudy nižších stupňů, zčásti vycházel z jiného skutkového stavu, zčásti mu Nejvyšší soud nedal za pravdu. Nejvyšší soud z uvedených důvodů považuje dovolací námitky nejvyššího státního zástupce za zjevně neopodstatněné.

## V. Závěrečné shrnutí

36. Vzhledem ke všem shora zmíněným důvodům Nejvyšší soud dovolání nejvyššího státního zástupce podané v neprospěch obviněných **Alana Tomáška, M. B., L. K. a B. V.**, odmítl podle § 265i odst. 1 písm. e) tr. ř. jako zjevně neopodstatněné. Protože Nejvyšší soud rozhodl o odmítnutí dovolání podle § 265i tr. ř., mohl tak učinit v neveřejném zasedání podle § 265r odst. 1 písm. a) tr. ř.

Poučení: Proti rozhodnutí o dovolání není s výjimkou obnovy řízení opravný prostředek přípustný.

V Brně dne 26. 7. 2023

Ph.D.  
předseda senátu

JUDr. Bc. Jiří Říha,